

TRYS T. MIRTYS

ANDRIUS JARAS

Pokštas

Kiekvienas žmogus yra kada nors pametęs kokią smulkmeną: monetą, rašiklį, sąsiuvinį su pačiomis svarbiausiomis, kaip tokiais atvejais atrodo, savo mintimis.

T. pametė pieštuką, paprasčiausią pieštuką ir niekaip negalėjo jo rasti. Ką tik pieštukas gulėjo ant stalo, ant pusiau prirašyto popieriaus lapo, o šit jo nebėra. Suprantama, atsitinka blogesnių dalykų; T. kiek paieškojo, tačiau neradęs, tiesiog paėmė kitą.

Bet netrukus dingo pats popieriaus lapas. Jis buvo jau visas prirašytas, ir T. buvo gaila jį prarasti. T. net manė, kad buvo užrašęs visai neblogų dalykų, o dabar būtų sunku viską iš naujo atkurti.

T. išgriozdė stalčius, apžiūrėjo pastalę, net keturpėscias perėjo per kambarį (ūmai pasisukęs skersvėjis galėjo lapą kur nunešti). Visos paieškos buvo bergždžios. Tiesa, po lova jis rado kažkokią sąrašą, bet, griozdžiant visus kampus, kažkur užsimetė ir ši. T. net nusijuokė. Tai, kad nieko nerado, kažkodėl pakėlė jam ūpą.

Visą savaitę nieko panašaus neįvyko, ir T. jau buvo užmiršęs tą keistą, bet kiekvienam suprantamą atsitikimą. Maža kas gali dingti. Savo užrašus jis nesunkiai atkūrė; keli naujai parinkti žodžiai gal buvo dar taiklesni negu ankstesniame tekste.

Bet sekmadienį dingo puodelis, mėgiamas, įprastas puodelis, iš kurio T. gerdavo kavą. Pieštukas galėjo nusiristi į kokią grindų skylę, ar galiausiai jį galėjo nusitempti kokia nukvošusi pelė, o popieriaus lapas, tarkime, vėjelio pagautas, išskristi pro langą (išties jam reikėjo apžiūrėti namo pasienį!), bet puodelio dingimą paaiškinti buvo sunkiau. Mielas, kavos aromatu kiaurai persisunkęs, neatplaunamas puodelis raudonais

žirniukais...

Antra vertus, - pasiguodė T., - tai vis dėlto smulkmenos. Štai, tarkime, jeigu dingtų mano knygų spinta... Puodelį galėjau kažkur paslėpti, pavyzdžiui, užsimiegojęs, ir dabar tiesiog neatsimenu, kur jį nukišau...

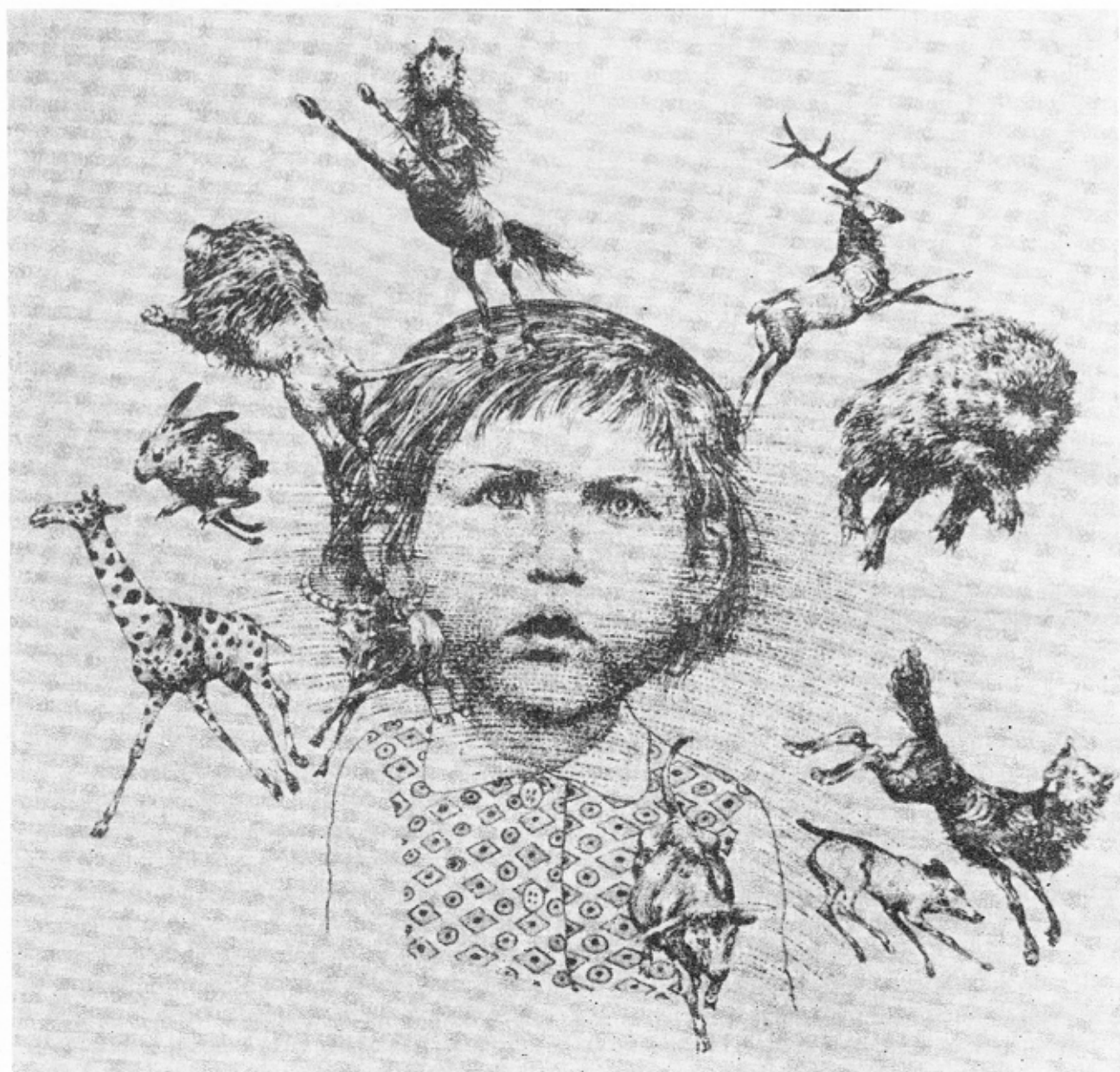
Kitą rytą T. nerado vienos šlepetės, kairiosios. Nebuvo įprasto puodelio (kavą teko gerti iš stiklinės), o iš virtuvės į kambarį T. šlepsėjo basas. Jei T. būtų turėjęs šuni, jis būtų pagalvojęs, kad šlepetės dingimas - šuns darbas, kad jis ją kur nuvilko ar net sudraskė. Galima suprasti, kad šuniui jo šuniškiems reikalams gali praversti šlepetė, bet puodelis... Juolab kai šuns nėra...

T. net ėmė įtarinėti, kad jo kambaryje užsiveisė nykštukai. Bet nebuvo kam pasiguosti: kiekvienas T. draugas, išgirdęs apie tokias juokingas bėdas, būtų tiesiog pasišaipęs ar pripasakojęs aibę panašių nutikimų.

Nykštukų hipotezė susvyravo dar po dviejų dienų: dingo T. chalatas. Jis buvo didelis, frotinis, gana sunkus (bent jau nykštukams), ir vargu ar anie maži padarėliai būtų galėję jį nusitempti.

T. pagalvojo apie kandis, bet kad kandys per nakt suėstų chalata... Neįtikėtina.

T. nutarė verčiau nieko negalvoti ir rytojaus dieną pasigedo dviejų lentynų, kur buvo sudėtos jo mėgstamiausios knygos. Nejau vagys? Tačiau kam jiems sunkios ir apšiurusios knygos? T. pasitikrino - jo vienintelis banknotas gulėjo piniginėje. T. buvo toks sukrėstas, kad nenuėjo į darbą. Jis gulėjo ant sofos ir bukai stebeilijosi į lubas. Galiausiai nusprendė, kad geriausia būtų kuo nors užsiimti, pavyzdžiui, pirmiausia nusiskusti, ir nušlepsėjo į vonią, tačiau nerado nei

Albín Brunovský. *Ilustracija Lubomíro Feldeho knygai "Modrá kniha rozprávok"* (Bratislava: Mladé letá, 1974)

skustuvo, nei šepetuko, nei skutimosi kremu. Grįžęs iš vonios, pamatė, kad dingo jo rašomasis stalias.

T. sukrėstas atsisėdo ant sofos. Jis net bijojo dairytis aplinkui. T. pajuto vėšą ir suprato, kad dingo jo drabužiai. Kažkas darėsi ir jo kūnui. T. priėjo prie veidrodžio, bet ten atsispindėjo tik plikos sienos, savęs jis nematė.

Ir T. pagaliau suvokė, kas atsitiko, nors turėjo sau prisipažinti, kad viską ėmė nujausti daug anksčiau. Jis nežinojo, ar visada mirtis ateina šitaip atsargiai, švelniai pokštaudama, lyg norėdama nukreipti dėmesį nuo nenumaldomai artėjančių jos žingsnių. Bet tai buvo pokštas, švelnus ir grubokas drauge, kaip ir dera pokštui.

T. buvo juo patenkintas.

Erelis

T. žinojo, kad tai įvyks, anksčiau ar vėliau, nujautė nuo kūdikystės, o subrendus nuojauta virto įsitikinimu. Vieną rytą, pažadintas tylaus šnaresio savo kambaryje, jis atsimerkė ir išvydo ties kojūgaliu stovinčią pamotę: tamsios jos akys stebeilijosi į T., vildamosi siaubo jo žvilgsnyje, o plonos lūpos baigė tarti paskutinius užkeikimo žodžius.

T. neišsigančo. Supratęs, kad tai jau įvyko, jis pajuto nebent keistą palengvėjimą. Jis nežinojo, kuo jį pavers pamotė, tačiau tai nebuvo pernelyg svarbu; svarbiausia, kad įtampa pagaliau baigsis. Vis dėlto, supratęs, kuo jį pavers, T. nustebo, nes tai keistai nesutiko su pamotės neapykanta jam: pamotė galėjo T. paversti kirminu ar varle, kuo tik panorėjus.

Pamotė pavertė T. ereliu. Atidariusi langą, ji čiupo lazda ir ruošėsi vyti jį laukan, bet T. jau tupėjo ant palangės ir neatsigręžęs puolė žemyn.

Sparnai išsiskleidė patys, be jokių pastangų; jis sklendė kuo toliau nuo pilies. Retkarčiais suvasnodavo galingais sparnais ir vėl šimtus metrų galėdavo šliuožti oru. Jis tikėjosi, kad skrydis suteiks nepaprasto džiaugsmo; vis dėlto pasirodė, kad T., būdamas ereliu, negalėjo mėgautis šia žmogaus išsvajota, o paukščiui įprasta būkle. Apačioje driekėsi kalnai ir upės; aštrus erelio žvilgsnis matė kiekvieną smulkmeną; vis dėlto ir peizažai, slenkantys po jo sparnais, ir visokie gyviai, zujantys apačioje, jam neturėjo jokios reikšmės.

Čia, viršuje, tyro, gaivaus oro dykrose, apačia, jos gyventojai bei įvykiai buvo nebesvarbūs. Jis pakilo aukščiau ir įnėrė į debesis. Oras buvo

sunkus, drėgnas, ir erelis smarkiau suplasnojo, kol debesis liko žemai po juo, o pats jis atsidūrė po saulėta šalta žydruma. Kažkur toli horizonte iš debesų kyšojo galingų uolų siluetai. Erelis pasuko jų link.

Vienos uolos viršūnėje jis susisuko lizdą. Žemyn jo netraukė; jis net užmiršo, kad ten, apačioje, yra kitas pasaulis; kai vėjai nors trumpam nustumdavo debesis tolyn, atsiverdavo blyškus apačių peizažas, bet ereliui jis nė kiek nerūpėjo. Jis mito gyvatėmis, kurių net šiose aukštumose knibždėte knibždėjo, ir skraidydavo aplink uolas, tačiau jo skrydžiai vis trumpėjo ir trumpėjo. Išrėtėjusiame ore skristi nebuvo lengva, be to, nebuvo ir jokie reikalai. Galiausiai jis vien tupėdavo ant uolos viršūnės, atsukęs į siaučiančias vėtras.

Jo protas buvo neįtikėtinais skaidrus, mintys nepaprastai aštrios; jis žinojo, kad gali išspręsti visas problemas, tačiau čia, aukštybėse, problemų ir klausimų nebuvo ir negalėjo būti. Mintys neturėjo kuo užsiimti, jos buvo perregimos it vortinkliai; jis mąstė kažkokias struktūras, skaidrias kaip kristalas; jos slinko pro jo intelektą, jas buvo galima keisti, pertvarkyti, konstruoti iš naujo, tačiau tai neteikė jokio pasitenkinimo ir neturėjo jokios prasmės.

Galop jis nieko nebemąstė; akis erzino šviesa, ir jis tupėdavo užsimerkęs, sustingęs; jo plunksnas šiaušė čia, aukštumose, niekada nenurimstančios vėtros, tačiau jis buvo su jomis apipratęs ir nieko nebejuto, net mirties, kuri neatnešė jam nei siaubo, nei palengvėjimo.

Atrakcionas

Į miestelį, kuriame gyveno T., atkeliavo kilnojami atrakcionai. T. nebuvo didelis jų mėgėjas, tačiau miestelis tokių dalykų dar nebuvo regėjęs. Visi vaikai, žinoma, tuoj pat subėgo prie margų

karuselių bei sūpynių, o vyresnieji iš pradžių apsimitė, kad jų visos šios pramogos nė kiek netraukia, bet vėliau neištvėrę, neva lydėdami savo atžalas („Kad nenukristų“, - sakė jie), sukosi

ant žydrai ir raudonai išdažytų arkliukų ar tirpstančia širdimi kėlėsi į svaiginantį apžvalgos rato aukštį.

Vieną pavakarę T. irgi, lyg neturėdamas ką veikti (nors ištis neturėjo ką veikti), nuėjo į miestelio parką. Jis apsidžiaugė, kad niekas pernelyg juo nesidomėjo: ir suaugusieji, ir vaikai buvo stačia galva pasinėrę į savo žaidimus. T. pasivažinėjo apžvalgos ratu (iškeltas į patį viršų, jis jautė šaltą tuštumą pilve ir bijojo, kad tik nesugestų ratą sukantis variklis), apsisuko karuselėje (tačiau labai greitai nulipo nuo salotų spalvos dramblio, nes ėmė darytis bloga). Iššovęs kėlis šūvius tūrė ir, žinia, nepataikęs (šautuvo konstrukcija buvo pasenusi, jis iš karto tai pastebėjo), T. jau baudėsi grįžti namo, bet netoli išėjimo pamatė įmantrų medinį pastatą, stulbinantį savo dydžiu, kurio anksčiau kažkaip nebuvo pastebėjęs.

T. priėjo prie atrakciono tarnautojo ir paklausė, kas per vieni šitie rūmai. T. buvo atsakyta, kad šie rūmai yra stebuklingi, apie juos svajotojų ištisos alchemikų ir mistikų kartos. Šiuose rūmuose galima sutikti Dievą; čia užsukęs keleivis bemaž neišvengiamai jį pamatys.

T. pamanė, kad tai ne kažin kokia naujiena: pas Dievą galima patekti per vienuolyno celę, per ligoninės palatą, netgi pranerti pro kartuvių kilpą. Tačiau atrakciono tarnautojas jį pataisė: šie rūmai, pasak jo, buvo ypatingi ir nepakartojami. Pas Dievą reikia eiti visą gyvenimą, bet tik paskutinę jo akimirką, ir tai dar galbūt, išvysi kviečiantį Jo rankos mostą. Arba atstumiantį; tokia galimybė visada išlieka. Bet rūmai, - pakartojo atrakciono tarnautojas, - rūmai yra ypatingi. Viename jų kambarių ar salių buvo galima rasti Dievą. O gal kurio nors koridoriaus gale.

T. pasiklausė, kiek kainuoja bilietas į rūmus, ir nustebęs išgirdo, kad kaina mažesnė net už pasivažinėjimo karusele. T. kiek pagalvojo ir nutarė, kad nieko ypatinga nepraras, o jei pasiseks, galės sutaupyti visą savo gyvenimą ir rasti Dievą ne dienų pabaigoje, po sunkių ir alinančių kelionių, kovų su savo aistromis ir menkyste, o jėgų pilnatvėje, tiesiog paklaidžiojęs gražiai išpuoštomis menėmis. T. apsisprendė, ir gavo leidimą įžengti į rūmus.

T. buvo liepta prieiti prie niekuo neišsiskiriančių ir netgi kiek apsilaupusių durų. Prie jų stovėjo sulinkęs senukas ir, plėsdamas bilieta šaknelę, įkyriai klausinėjo, ko T. ketinąs ieškoti šiuose rūmuose. T., suprantama, negalėjo blaškyti dėmesio; neatsakydamas susikaupęs jis žengė pro duris. Jis išvydo ilgą, blausiai apšviestą koridorių; žalias kilimo takas vedė tolyn. Koridoriuje buvo daugybė durų, o toliau į viršų vedė marmuriniai laiptai. T. pamanė, kad nesunkiai susitvarkys, ir nusprendė ieškoti nuosekliai, nesiblaškydamas ir elgdamasis rimtai bei oriai, kaip dera Dievo ieškančiam subrendusiam vyrui.

Jis pravėrė pirmas iš dešinės duris. Graži varinė rankena, vaizduojanti liūto galvą, lengvai pasidavė jo delnui. T. buvo girdėjęs ar kažkur skaitęs, kad Dievas šventosiose knygose lyginamas su liūtu, ir pamanė, kad tai geras ženklas. T. smalsiai dirstelėjo kambario vidun, tačiau šis buvo tuščias. Negana to, nešvarus - grindis dengė dulkės; matyt, čia seniai niekas nevaikščiojo. Nuo sienų karojo atplyšę žydrų tapetai su auksinėmis žvaigždutėmis, ir T. pagalvojo, kad tai miesčioniško skonio požymis. Virš jo galvos, palubėje, didžiulį platų tinklą mezgė voras. T. jau norėjo grįžti atgal į koridorių, tačiau pamatė dar vienerias duris tamsiausiame kambario kampe. Prisiminęs, kad nusprendė ieškoti iš cilės bei nuosekliai, T. pasuko durų link, girdžėdamas batais ant negrabiai suleisto (ar išklibusio) parketo. Šių durų rankena buvo paprasta, net per siaura ir nemaloni rankai.

Antras kambarys pasirodė jau didesnis, ir jį buvo galima pavadinti prabangiu. T. išsyk pasijuto maloniau. Gražūs ažuoliniai krėslai labai aukštomis atkaltėmis, išmušti tamsiai mėlynu aksomu, stovėjo aplink baltą marmurinę stalę; ant šio pastatytas dulkėtas seno vyno butelis ir blizgančios krištolinės taurės. T. pamanė, kad tai ištis puiki vieta, kurioje, matyt, galima patogiai sėdėti krėslė, gurkšnoti seną Nojaus vynuogynų vyną ir šnekėtis su Dievu apie įvairius išmintingus dalykus; matyt, tam kambarys ir buvo skirtas. T. pasijuto esąs tikrame kelyje, bet jį kiek nemaloniai nuteikė ketverios durys, vedančios iš kambario. Durų keistai daugėjo, o juk T. ką tik buvo pravėręs pirmąsias.

Spėtinai atidaręs arčiausiai esančias, T. sutriko dar labiau, galimas dalykas, net išsiseidė. Už jų tiesėsi ilgas koridorius, šįsyk išklotas tamsiai raudonu, Bordeaux vyno spalvos kilimu, ir abiejuose koridoriaus pusėse buvo matyti daugybė durų. Koridoriaus galas skendėjo prietemoje, ir nebuvo aišku, kiek jis tęsiasi. Sunerimęs T. grįžo atgal ir pravėrė antras duris, net negalvodamas apie rankenų formą. Už jų plytėjo dar vienas koridorius, tik visiškai neapšviestas, juodas ir drėgnas, kvėpėjo pelėsiais ir rūsiu. Už trečių durų T. išvydo tuštutėlaitį kambarį ar greičiau kamarėlę ir stipriai patraukė ketvirtąsias. Nors T. jautė, kad rūmai gali pateikti įvairiausių netikėtumų, vis dėlto apstulbo išvydęs didžiulį rugių lauką (o gal kviečių - T. neskyrė javų rūšių): javai svyravo lengvame vėjelyje, o iš kažkur toli sklido prislopintas varpų gaudesys.

Norėdamas įsitikinti, kad čia nėra kokios optinės apgaulės, T. paėjęs kelis žingsnius į priekį, tačiau tuoj pat įsitikino, kad visa, ką regi, yra paprasčiausias ir kuo tikriausias javų laukas. T. nutarė skubiai grįžti atgal, tačiau, atgalia ranka griebęsis durų rankenos, jos neapčiuopė. Apsigręžęs pamatė, kad durų neliko nė pėdsako. Jausdamas gerklėje spurdantį nevilties gumulą, T. ėmė blaškytis į kairę ir dešinę, mėgindamas rasti vietą, pro kurią įžengė į šiuos laukus, deja, veltui. Ir tik po kurio laiko jam šovė į galvą mintis pažvelgti į savo pėdsakus, tačiau jau buvo per vėlu: T. pats juos užtrypė.

T. ėmė jausti kylantį alkį, be to, vakarėjo, ir jis nuėjo tenlink, kur gaudė varpai. Mažą miestelį jis pasiekė temstant, bet dar be vargo sugebėjo rasti smuklę. Išklausęs jo istoriją, smuklininkas paguodė T. ir pareiškė, kad šiame miestelyje gyvena daugelis tų, kurie kažkada įėjo į Rūmus; galimas dalykas, o gal net visai tikra, jog šie laukai ir šis pasaulis yra ne kas kita, kaip Rūmų dalis, ir, jeigu jau buvo pažadėta, Dievą visiškai sėkmingai galima rasti ir čia. T. pasiteiravo smuklininko, kur tie žmonės, kurie atvėrė kitas Rūmų duris. Gal jie rado Dievą viename kuriame kambaryje, dabar šnekučiuojasi su juo prie vyno taurės ir yra laimingi? Smuklininkas dar kartą pripildė T. taurę (vynas, prisipažino T., buvo neblogas), pakraipė galvą ir

pasakė, kad kas žino, gal tie kiti irgi anksčiau ar vėliau čia ateis; šiaip ar taip, ir šis pasaulis esąs visiškai neblogas. Čia kartais lyja, kartais šviečia saulė, kartais vieno ar kito per daug ar per mažai. Bet gyventi galima.

Smuklininkas nulydėjo T. į jo kambarį. Nustebęs T. pamatė, kad ir iš čia vedė ketverios durys, tačiau patikrinimą nusprendė palikti rytojui. Jis miegojo ramiai ir kietai; pažadino jį šeimininkas su pusryčiais. Užkandęs T. susirado šeimininką, pareiškė ketinąs išeiti, dėkojant už prieglobstį ir norįs atsiskaityti. Smuklininkas dar bandė T. įkalbinėti, siūlydamas pasilikti čia. Tačiau kai T. ryžtingai atsisakė ir išsitraukė piniginę, smuklininkas kažko išsiseidęs papurtė galvą: T. jam nieko neskolingas, priglobti pakeleivius - ne darbas, o didelis džiaugsmas. Nustebęs T. įsikišo piniginę atgal į kišenę.

Grįžęs į savo kambarį, T. atidarė vienerias duris ir su palengvėjimu pamatė jau pažįstamo stiliaus koridorių, ištiestą baltu kilimu. Nedvejojdamas jis įžengė vidun. T. vylėsi grįžti į pirmąjį koridorių ir manė, kad visi jie turėtų kažkaip susieiti. Ieškodamas pirmųjų durų, T. pastebėjo pusamžį vyriškį, kuris stovėjo koridoriuje ir nieko neveikė, tarsi būtų kažko laukęs. T. nutarė pasinaudoti palankia proga ir paklausė, kaip rasti žaliajį koridorių. Vyriškis paaiškino ir pasiteiravo, ką T. čia veikia. T., nors ir neturėjo laiko, papasakojo savo istoriją.

Jo nustebimui, vyriškis apsilblausė ir liūdnai tarstelėjo, kad T. jau kelis kartus buvo sutikęs Dievą. T. pamanė nesupratęs ir paprašė, kad nepažįstamasis pakartotų savo žodžius. Tasai kantriai paaiškino. Senelis, kurį T. sutiko palei rūmų duris, buvo ne kas kita, kaip Dievas. Kadangi T. nutarė eiti pas jį, Dievas pasistengė, kad T. kelionė būtų kiek galima trumpesnė, ir pasirodė jam prieš pat duris, tačiau T. jo neatpažino. Vėliau Dievas pasirodė kambaryje su atplyšusiais žydrais žvaigždėtais tapetais; jis apsireiškė kaip palubėje voratinklį mezgęs voras. Ir tada T. nesugebėjo jo atpažinti. Vėliau Dievas prisiėmė smuklininko pavidalą (nes kurgi yra matęs smuklininką, atsiskaitantį užmokescio?). Bet T. neatpažino Dievo nė šį kartą.

T. susiėmė rankomis už galvos. Pasirodo, Dievas jo ieškojo ir net smarkiau, negu T. ieškojo Dievo. Jis ėmė klausinėti vyriškio, kaip galėtų visas šias klaidas atitaisyti. Pašnekovas liūdnai lingavo galvą ir sakė, jog Dievas gali pasirodyti bet kokių pavidalų, ir čia padėti gali vien tikėjimas, paklaikęs tikėjimas. T. atsakė, kad jis nepažįstas Dievo, nežinaš, kaip šis atrodo. Nepažįstamasis vėl pradėjo kalbėti apie tikėjimą, apie tai, kad už kiekvieno žmogaus reikia išžvelgti Dievą, nes jis kalba į tave kiekvieną akimirką ir pasirodo daugeliu pavidalų, kurie beveik visada yra tau ir tik tau tariami jo žodžiai. Ir ypač į kiekvieną pavidalą kreiptinas dėmesys šiuose rūmuose. Tačiau T. vis klausinėjo, ir nepažįstamasis atsakė, kad Dievo išvaizda - keistas klausimas. Dievas nežiūri į veidrodį ir vargu ar galėtų pats pasakyti, kaip jis atrodo, t. y., galėtų, žinoma, bet jam tai neįdomu.

T. nebesiklausė pašnekovo ir, apimtas nevilties, perėjo į kitą kambarį. Tą pat akimirką pasirodė, kad jis jau išėjo iš Rūmų ir atsidūrė prie įėjimo, kur dar taip neseniai matė senelį. Dabar jo niekur nebuvo matyti.

Pagaliau T. suprato, kad jį ką tik kalbinęs nepažįstamasis ir vėl buvo Dievas, veltui mėginęs patraukti T. dėmesį labai jau perregimomis užuominomis.

T. nuėjo prie kasos ir pasisakė, kad jam nepavyko, kad atrakcionas, matyt, sugedęs ir neveikia. Jam be ilgų kalbų grąžino pinigus, tačiau T. nuotaika nuo to nepagerėjo.

Nuliūdęs T. stovėjo prie Rūmų, žinodamas, kad tokios progos nesikartoja ir kad jis prarado tiek daug, jog dabar turės gailėtis ir graužtis visą gyvenimą. Tačiau čia, jė nuostabai, priėjo atrakciono darbuotojas (jį T. anksčiau matė besišnabzdantį su kasininku) ir, išgirdęs apie T. nesėkmę, kurias greičiau galima pavadinti apmaudžių nesusipratimų grandinėle, pasakė, kad iki atrakciono uždarymo yra ganėtinai laiko, ir T. gali bandyti dar sykį. T. gavo naują bilieta ir bemaž bėgte nudūmė atgal prie Rūmų, prisiekinėdamas jau niekad nedaryti tokių klaidų.

Bilieto šaknelę nuplėšė maža mergaitė, kuri jį pasveikino, matyt, ką tik išmoktu kniksu, tačiau

nieko nežinojo apie senelį kontrolierių. T. pyktelėjęs įlėkė į vidų ir nesunkiai rado kambarį, kuriame matė vorą. Iš pradžių jam nutirpo širdis, nes voro senoje vietoje nebuvo, bet geriau apsidairęs, T. pamatė jį. Šis buvo tiesiog nuropojęs į šalį. Taigi T. rado Dievą.

Bet dabar T. nežinojo, ką turi daryti. Pamaštes jis atsiklaupė priešais vorą ir pasimeldė, bet niekaip negalėjo susikaupti, o ir voras visiškai nereagavo. T. mandagiai kostelėjo, nelabai gaudydamasis, kaip pradėti pokalbį su Dievu, juolab tokiu keistu pavidalu. Voras krustelėjo, bet veikiausiai dėl to, kad kosulio sukeltas vėjelis pajudino voratinklį. Ant T. rankos nutūpė musė; T. sugriebė ją klastingu ir gudriu judesiu ir, šiek tiek spustelėjęs tarp pirštų, mestelėjo į voratinklį. Jis pataikė. Voras kiek išsigando staigaus judesio, tačiau po minutėlės skubriais žingsneliais nutipeno prie musės ir apkabino ją visomis kojomis. T. pamanė, kad jo auka priimta.

T. vėl atsiklaupė, tačiau niekaip negalėjo patikėti, kad jo susitikimas su Dievu turėjo įvykti būtent šitaip. Jis pajuto už nugaros prasiveriant duris ir atsigrėžė. Tarpduryje stovėjo ta pati mergaitė ir, žiūrėdama į jį, kikenė. Pastebėjusi iširdusį ar sutrikusį T. žvilgsnį, ji susidrovėjo ir pareiškė, kad T. atidavęs jai savo bilieta, bet užmiršęs nuplėštą atsiimti, o taip negalima. Ką jau ką, o taisykles ji žinanti, kitaip nestovėtų prie įėjimo.

Įveikęs save, T. prisivertė paklausti, ar šis voras išties yra Dievas. Mergaitė suprunkštė. Kaip tada Dievas atrodo? Mergaitė atsakė, jog Dievas - rimtas (ji taip ir pasakė - „rimtas“) senelis žila barzda, sėdintis auksiniame soste. T. pasiteiravo, iš kur ji tai žinanti, ir mergaitė prisipažino mačiusi tokį paveikslėlį.

T. įtūžo ir nesusivaldęs užriko ant mergaitės. Ši lėkte išlėkė iš kambario, ir T. net pasijuto kiek nejaukiai, bet pasiteisino, kad visa ši istorija - viena apgaulė, o, kadangi jis buvo apgautas, tai turi ir teisę niršti.

T. pakėlė akis ir pamatė vorą, kuris dabar buvo keistai padidėjęs ir apvaliomis akimis įsistebeilijęs į jį. T. pasidingojo, kad grindys po juo kiek siūbuoja, nors negalėjo suprasti, iš kur toks įspūdis.

Tai ne apgaulė, - pasakė voras. - Ši mergaitė ir

buvo Dievas. Kodėl tu manai, kad voro pavidalu Dievas gali pasirodyti, o vaiko - ne?

T. apleido paskutinės jėgos. Nepaisydamas, kad išsiteps, jis atsėdo ant grindų. Jos suposi.

Dievas negali taip manęs apgaudinėti! - pasiskundė T. - Man juk buvo pažadėta, kad sutiksiu Dievą, o tiek kartų buvau apgautas.

Bet juk tu buvai sutikęs Dievą, ir dar tiek kartų! - priekaištingai ir visiškai logiškai pastebėjo voras. - Ir jis tau siūlyte siūlėsi įvairiausiais pavidalais, sumažėdamas taip, kad tau būtų patogiau su juo bendrauti. Negi manai, kad išvertum Dievą veidu į veidą?

Aš nebegaliu, - desperatiškai atsiduso T. - Man buvo pažadėta... Gal tai sapnas?

Žinoma, sapnas, - oriai pareiškė voras. - Tai sapnas, kuriame Dievas tau pasirodė ir rodosi

toliau. Šis sapnas ir yra Dievas, kaip jis tau rodosi šią akimirką. Sapnas apie susitikimus su Dievu, kurie, nors ir susapnuoti bei neįvykę, vis dėlto yra realūs ir atsitikę. Tai, kas tau pažadėta, gavai su kaupu. Šis sapnas ir yra Dievas, toks, kokį tu ir tik tu gali matyti.

T. ūmai apsižiūrėjo, kad vorelis tapo didžiuliu, milžinišku voru, o jis pats - tai ta voratinklin įmesta muselė.

Voras artėjo prie T., didžiulės jo akys siurbė jį gilyn į bedugnės, ir T. pajuto, kad trokšta panirti į jas, susilieti su jomis, ištirpti kažkokiame milžiniškame vandenyne... Tačiau T. buvo tik muselė ir negalėjo ištirpti milžiniškame, siūbuojančiame voratinklyje; jį ištirpdyti galėjo tik voras, ir T. tegalėjo laukti.

Bedugnės akys vis artėjo.